

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Tomáše Rychlého právní věci žalobce: **E. S. N.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2023, č. j. OAM-650/ZA-ZA11-K02-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2023, č. j. 19 Az 9/2023 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví specifikovaný rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2023. Tímto rozhodnutím žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Při posouzení věci vycházel městský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce vycestoval dne 17. 2. 2022 z Nigérie na Ukrajinu, kde měl vyřízené studentské vízum s cílem studovat v Charkově softwarové inženýrství. Z důvodu vypuknutí válečného konfliktu odjel dne 25. 2. 2022 z Ukrajiny na Slovensko a dne 20. 3. 2022 přicestoval vlakem do České republiky. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že jeho strýc byl členem Eastern Security Network (ESN), což je vojenské křídlo IPOB, a byl v dubnu 2021 zabit nigérijskými vojáky a policisty. Žalobce se obává návratu do vlasti, protože by po něm mohli bezpečnostní složky pátrat. V průběhu pohovoru uvedl, při opuštění Nigérie neměl žádné potíže a vše proběhlo bez problému, a to včetně letištních kontrol. Ve vlasti nikdy neměl problémy se státní správou, soudy, policií nebo armádou, nebyl trestně stíhán

ani vězně. Před opuštěním Nigérie se věnoval studiu a pracoval v prádelně. V průběhu doplňujícího pohovoru nově tvrdil, že v souvislosti s údajným zabitím jeho strýce nigerijskými bezpečnostními složkami tyto dále zabily jednoho z jeho dvou bratrance, přičemž druhý bratranec měl být zadržen a je stále ve vězení.

[3] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl městský soud k závěru, že podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany žalobci nejsou splněny. Konstatoval, že žalobce svůj azylový příběh prezentovaný v žalobě postavil na odlišných skutečnostech, než které uváděl ve správním řízení. Žalobce po celou dobu správního řízení podle městského soudu nenamítal, že by se nemohl vrátit do země původu z důvodu obecně špatné bezpečnostní situace. V žalobě nevysvětlil, zda se jedná o nové skutečnosti, případně proč tyto obavy neprojevil dříve. Špatná bezpečnostní situace přitom podle obsahu správního spisu ani nebyla důvodem odjezdu žalobce ze země. Žalovaný se i přesto bezpečnostní situací zabýval a nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Důvodnou neshledal městský soud ani námitku, podle níž jsou závěry žalovaného pouze domněnkami. Naznal, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn a napadené rozhodnutí není vnitřně rozporné. Obavy žalobce z ohrožení jeho života ze strany nigerijských bezpečnostních složek neshledal žalovaný přiměřeně pravděpodobné. Jelikož byly námitky žalobce obecného rázu, odkázal městský soud na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, jež označil za správné a přesvědčivé.

[4] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že se městský soud věcí dostatečně nezabýval; v odstavci 26 napadeného rozsudku mu vytkl, že neuváděl, že se nemohl do země původu vrátit z důvodu obecně špatné bezpečnostní situace. Podle stěžovatele to však vyplývá z informací, které poskytl v průběhu správního řízení. Napadený rozsudek vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a je vnitřně rozporný, stejně jako rozhodnutí žalovaného. Napadený rozsudek dále nereflektuje individuální případ stěžovatele. Jestliže nelze vyloučit hrozbu jeho pronásledování, je podle něj v pochybnostech potřeba rozhodnout o poskytnutí mezinárodní ochrany. Žalovaný podle stěžovatele nevedl dokazování dostatečně pečlivě. Městský soud i žalovaný důvody žádosti nedostatečně posoudili a svá rozhodnutí rovněž nedostatečně odůvodnili. Nevysvětlili ani to, proč nepřijaly důkazy, které stěžovatel předložil. Zároveň postupovali v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť neshromáždili přesvědčivé a aktuální podklady pro posouzení věci, pročez kasační stížnost podle stěžovatele přesahuje jeho vlastní zájmy. U stěžovatele jsou podle jeho tvrzení dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. V závěru kasační stížnosti stěžovatel shrnul své námitky a doplnil, že rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek považuje za nezákonné i z toho důvodu, že intenzita nevyhovujícího tlumocení podle něj dosáhla takového nedostatku a intenzity, že situace, v níž se stěžovatel nachází, nebyla řádně objasněna.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem. V kasační stížnosti podle něj absentuje přesah vlastních zájmů stěžovatele, proto není dán

pokračování

důvod k jejímu věcnému přezkumu. Žalovaný podle svých slov vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Stěžovatel podle něj neuvedl žádné skutečnosti, jež by svědčily o tom, že naplňuje podmínky pro udělení jakékoliv formy mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, a to ani ve formě doplňkové ochrany podle § 14a tohoto zákona. Upozornil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze ve výjimečných okolnostech. Součástí kasační stížnosti nejsou žádné právní úvahy, jež by vedly k závěru, jakých konkrétních pochybení se měl městský soud při svém rozhodování dopustit; kasační námitky jsou podle něj naopak obecní a nekonkrétní.

[6] Při posouzení věci se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti, a to z hlediska ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., tedy toho, zda nejen formálně, ale i obsahově lze uplatněné námitky podřadit některému z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Stěžovateli lze vytknout, že svou kasační argumentaci do značné míry pojal obecně, takže není zřejmé, jaká *konkrétní* pochybení stěžovatel žalovanému, resp. městskému soudu vytýká. Ačkoliv městskému soudu i žalovanému například vytkl nedostatečnost skutkových zjištění, nijak neupřesnil, o která skutková zjištění se podle jeho úvahy jedná. Stejně tak blíže nepopsal ani namítanou vnitřní rozpornost rozhodnutí žalovaného a napadeného rozsudku.

[7] V kasační stížnosti stěžovatel namítl nezákonnost rozhodnutí žalovaného a napadeného rozsudku z důvodu nevyhovujícího tlumočení ve správním řízení, které mělo mít za následek nedostatečné objasnění situace, v níž se stěžovatel nachází. Jelikož tato kasační námitka však nemá svůj předobraz v přednesené žalobní argumentaci, Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než ji vyhodnotit jako nepřipustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Podle posledně jmenovaného ustanovení je nepřipustná i námitka, podle níž žalovaný i městský soud neodůvodnily ani to, proč nepřijaly důkazy, které stěžovatel doložil. Stěžovatel nejenže nespecifikuje, o jaké důkazy by se mělo jednat, ale Nejvyšší správní soud nenalezl v tomto směru ani odpovídající žalobní tvrzení.

[8] I přes shora formulované nedostatky lze kasační stížnost označit za přípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Bez dalšího to však neznamená, že kasační stížnost splňuje podmínku přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[9] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021 - 23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31).

[10] V projednávané věci stěžovatel nedefinoval žádnou právní otázku, k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyjádřit v zájmu sjednocování judikatury a takovou otázku v daném případě nenalezl kasační soud ani z úřední povinnosti. Námitky stěžovatele směřují k posouzení jeho individuálního případu bez jakéhokoliv přesahu, který by bylo potřeba v judikatuře Nejvyššího správního soudu zobecnit pro budoucí řízení o žalobách (či kasačních stížnostech) jiných žadatelů o mezinárodní ochranu.

[11] Důvodem přijatelnosti kasační stížnosti by mohlo být i zásadní pochybení městského soudu při vedení řízení, muselo by se však jednat o extrémní vadu řízení se zásadním dopadem do práv stěžovatele, jako např. nerespektování judikatury Soudního dvora Evropské unie, Ústavního soudu či Nejvyššího správního soudu, eventuálně závazného právního názoru kasačního soudu, případně též nezákonné odepření přístupu k soudu apod. Takové vady však v projednávané věci nebyly zjištěny.

[12] Byť stěžovatel formálně uplatnil kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b), z textu kasační stížnosti je patrná i kasační námitka, kterou lze svým obsahem podřadit pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jedná se o již výše zmíněnou námitku vnitřní rozpornosti napadeného rozsudku. S ohledem na její obecnost však Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než pouze rovněž obecně uvést, že napadený rozsudek považuje za přesvědčivý a srozumitelný, a to, aniž by trpěl stěžovatelem tvrzenou vnitřní rozporností.

[13] Městský soud stěžovateli podle jeho tvrzení v odstavci 26 napadeného rozsudku vytkl, že nenamítal, že se nemohl do země původu vrátit z důvodu obecně špatné bezpečnostní situace. Ačkoliv stěžovatel tvrdí, že to vyplývá z informací, které vypověděl v průběhu správního řízení, nelze mu přisvědčit. Jak správně uvedl městský soud, stěžovatel za jediný důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu označil subjektivně pociťovanou obavu z ohrožení svého života ze strany nigerijských bezpečnostních složek, které údajně zabily jeho strýce a nyní pátrají po jeho příbuzných. Bezpečnostní situaci se ve svém rozhodnutí zabýval žalovaný (odstavec 28 napadeného rozsudku); městský soud v této souvislosti konstatoval, že stěžovatel žádná konkrétní zjištění žalovaného, ani jednotlivé informace ze zpráv o zemi původu nezpochybnil a městský soud tak jeho zjištění označil za správná a dostatečně odůvodněné (odstavec 29 napadeného rozsudku).

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti vznesl námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu; poukázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozhodnutí ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS, a ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 - 87). Městskému soudu i žalovanému vytkl, že nepostupovali v souladu s touto judikaturou a neshromáždili přesvědčivé a aktuální podklady pro posouzení věci.

[15] U samotného hodnocení informací o zemi původu judikatura zdůrazňuje požadavek na jejich věrohodnost, objektivnost, přesnost a aktuálnost (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, či stěžovatelem odkazovaný rozsudek č. j. 1 Azs 105/2008 - 81). Zastaralost zpráv však nelze posuzovat pouze

pokračování

na základě faktu, že od vypracování anebo vydání informace uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které již nejsou aktuální v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím, neboť situace, kterou zpráva popisuje, je již zcela jiná (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016 - 55, č. 3714/2018 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019 - 74).

[16] Městský soud však v nyní projednávané věci shora citovanou judikaturu podle Nejvyššího správního soudu plně respektoval. I přes to, že stěžovatel v průběhu správního řízení nenamítal, že by se nemohl do země původu vrátit z důvodu obecně špatné bezpečnostní situace v Nigérii, žalovaný jí ve vztahu ke konkrétní situaci stěžovatele řádně zabýval (strana 11 rozhodnutí žalovaného). Vycházel přitom ze shromážděných aktuálních zpráv o zemi původu stěžovatele. Jak již bylo uvedeno výše, městský soud se pak s jeho závěry ztotožnil v odstavci 28 napadeného rozsudku.

[17] Z kasační stížnosti lze pro její dosti obecné formulace jen stěží zjistit, v čem vůbec by měly vady napadeného rozsudku spočívat, tím méně pak, jaký konkrétní dopad by mohly mít do právního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud tak může jen ve stručnosti konstatovat, že napadený rozsudek je ohledně rozsahu skutkových zjištění standardní, přijaté závěry jsou se zjištěným skutkovým stavem *prima facie* v souladu a podrobnost vypořádání stěžovatelových žalobních námitek odpovídá obsahu žaloby. Žádnou zásadní vadou tak napadený rozsudek zjevně netrpí.

[18] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že městský soud rozhodl zcela v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a že se nedopustil ani žádného zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. Kasační stížnost podanou proti rozsudku městského soudu proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1, 3 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti mu však nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 14. srpna 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

